

13

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ТРИДЕСЕТ И ДЕВЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

СТ А Н О В И Щ Е

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	253-02-28
Дата	30.1.5 2002г.

ОТНОСНО: Определение на Конституционния съд от 21.05.2002 г., получено на 22.05.2002 г. с приложено искането на Президента на Република България, с което Народното събрание е конституирано като страна по к.д. №7/2002г. за установяване на противоконституционност на чл. 33, ал. 5 от Закона за облагане доходите на физическите лица, създаден със Закона за изменение и допълнение на Закона за облагане доходите на физическите лица.

17
18
СД

В изпълнение на разпореждане на председателя на Народното събрание № 250-01-152/22.05.2002г., Комисията по бюджет и финанси на свое заседание, проведено на 30.05.2002 г. разгледа искането на Президента на Република България и представя следното становище:

1. В чл. 33, ал. 5 (нова- ДВ, бр. 110 от 2001 г.) е предвидено за дейностите по чл. 31, ал.1, т. 6, букви "а" и "б", т. 7, букви "а", "б", "в", "д", "к", "л", "м", "с", "х", "щ" и "ю" годишният (патентният) данък да се определя, като към размера, определен по реда на чл. 31 се прибавят по 5 лв. за квадратен метър брутна площ на съответния обект.

Искането на Президента на Република България е да се установи противоконституционността на чл. 33, ал. 5 от Закона за облагане доходите на физическите лица, като посочва, че разпоредбата противоречи на чл. 60, ал. 1 и 2 и чл. 84, т. 3 от Конституцията на Република България. Като аргумент затова се изтъква, че с горната разпоредба се въвежда допълнителен критерий за определяне на патентния данък - "брутна площ на съответния обект", което се явява данъчна основа. Това противоречи на принципа на законоустановеност на данъчните задължения, предвиден в чл. 60, ал.1 и 2 и чл. 84, т. 3 от Конституцията на Република България.

Мотивите за искането са неоснователни поради следното:

По силата на чл. 30 от Закона за облагане доходите на физическите лица с окончателен годишен (патентен) данък се облагат физическите лица и предприятията, извършващи дейностите, изрично посочени в чл. 31 и 32 и с годишен оборот за предходната година до 75 хил. лв. Законодателят е определил размера на дължимия окончателен годишен данък, отчитайки вида на дейността, функционалния тип на населеното място и определени натурални показатели за различните дейности в конкретни суми.

Съгласно чл. 60 от Конституцията на Република България гражданите са длъжни да плащат данъците, установени само със закон, а данъчните облекчения или утежнения могат да се установяват само със законодателен акт на Народното събрание. Съгласно цитираната конституционна разпоредба е очевидно, че данъкът може да съществува само когато е установен и размера му е определен със закон. Този конституционен принцип се отнася до всички елементи, определящи размера на данъка: данъчен обект, данъчна основа, данъчна единица, данъчна ставка и пр. В този смисъл е и решение № 3 на Конституционния съд от 9 февруари 1996 год.

Отчитайки изброените правни аргументи и съгласно чл. 31, ал.1 т. 6 и 7, отменен със Закон за изменение и допълнение на Закона за облагане доходите на физическите лица (ДВ, бр. 105/2000г.), законодателят е предвидил като допълнителен критерий за определяне размера на данъка понятието "заето лице".

С последното изменение на Закона за облагане доходите на физическите лица, законодателят въвежда за по-голяма яснота и прецизност допълнителен критерий понятието "брутна площ". Идеята на законодателя е да се въведе по-справедлив критерий за премахване на неравностойното положение на данъкоплатците, което е в съответствие както с правната същност на патентния данък, така и с конституционния принцип, установен с чл.60, ал.1 от Конституцията на Република България, а именно: "Гражданите са длъжни да плащат данъци и такси, установени със закон, съобразно техните доходи и имущество.". В текста на атакуваната разпоредба законодателят изрично е посочил размера и допълнителния натурален критерий, които са безусловно необходими елементи от съвкупността, необходима за законоустановеност на данъчното задължение. В този смисъл твърдението, посочено в искането на Президента на Република България, че "брутната площ на съответния обект представлява данъчната основа за определяне на окончателния размер на данъчното задължение" е неоснователно.

Понятието "брутна площ" представлява допълнителен натурален показател, а не данъчна основа. Поради това не можем да приемем извода, че данъчния закон не съдържа ясна и точна уредба на всички елементи, характеризиращи данъчното задължение.

С оглед характера на патентния данък твърдението, че определеният размер от 5 лева на квадратен метър брутна площ на

съответния обект не е свързан с доходите на лицата **е неоснователно**, тъй като съществува корелация между размера на данъка и размера на дохода от конкретна патентна дейност. При облагането с патентен данък, като форма на облагане с подоходен данък, чрез въвеждането на критерия "квадратен метър брутна площ" се индивидуализира размера на патентния данък, съобразно доходите на всеки данъчен субект.

Изхождайки от посочените обстоятелства, Комисията по бюджет и финанси изразява становище, че разпоредбата на чл. 33, ал. 5 от Закона за облагане доходите на физическите лица съответствува на Конституцията на Република България и искането на Президента на Република България е неоснователно и следва да бъде отхвърлено от уважаемия Конституционен съд.

София, 30 май 2002 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ:**

ИВАН ИСКРОВ

